

Oponentský posudek bakalářské práce

Jana Randová:

Neolit na Domažlicku

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou
Praha 2010

vedoucí práce: doc. PhDr. Miroslav Popelka, CSc.

Jana Randová předložila bakalářskou práci, jejímž tématem je shrnutí dosavadních poznatků o neolitickém osídlení na Domažlicku. Ještě před 15 lety nebyla ze sledovaného regionu známa žádná neolitická sídliště. Práce tak zpracovává pro neolit neznámou enklávu, která je sice úzce spjata s Plzeňskou kotlinou, ale má i své odlišnosti.

Autorka dobře zná oblast, kterou se ve své práci zabývá a detailně ji poznala při povrchových průzkumech lokalit. Ve své práci až velmi podrobně hodnotí přírodní prostředí regionu z hlediska geografie, geologie, geomorfologie, pedologie, hydrologie, rekonstrukce vegetace a celkového klimatu, ale to je spíše přínosem práce, protože jde o oblast pro neolitické zemědělství netypickou.

V krátkosti se zabývá také metodikou povrchových sběrů, které byly hlavním zdrojem získání pramenné základny. Hodnotí také své poznatky s metodikou sběrů. Dobře rozpoznala, že druh povrchových sběrů musí podřídit cíli, kterého se snaží dosáhnout. V tomto případě získání co nejbohatších souborů artefaktů.

Výchozím cílem práce je přehled lokalit s jejich charakteristikou a podrobným popisem jednotlivých artefaktů s odkazy na kresebné vyobrazení v přílohách. U každé lokality je na závěr provedeno shrnutí a datace lokality, podrobně jsou zpracovány zejména zdroje surovin pro výrobu štípané industrie, které ukazují kontakty se sousedními oblastmi. Práce je bohatě doplněna 10 mapkami s rozsahem neolitického osídlení a polohami lokalit a 25 tabulkami s vyobrazenými artefakty.

V předložené práci se autorce podařilo shromáždit veškeré dostupné informace o archeologických výzkumech a sběrech z archivu nálezových zpráv ZČM v Plzni a shromáždit kompletní archeologický materiál uložený v téže instituci. Práce je doplněna materiálem z vlastních povrchových sběrů.

Jana Randová si je ve své práci plně vědoma malé výpovědní hodnoty souborů získaných sběrem a determinace materiálu dlouhodobě uloženého v kyselých půdách Domažlicka, která značně poškozuje keramiku. Autorka při řešení problematiky neolitického osídlení Domažlicka prošla celým postupem archeologické práce, od získání materiálu povrchovými sběry, přes mytí a ošetření nálezů, jejich kresebnou dokumentaci, určení, dataci souborů a zpracování textové části. Prošla tak celou cestu praktické práce archeologa.

Pro kompletnost celkového zhodnocení však stálo za úvahu podobně jako je zpracována štípaná industrie z hlediska surovinových zdrojů, zpracovat i broušenou kamennou industrii.

V závěrečné části hodnotí výsledky, ke kterým došla studiem materiálu a snaží se je zasadit do širšího kontextu neolitické kolonizace jihozápadních Čech. Osídlení Domažlicka dává do souvislostí s nárůstem neolitické populace v oblasti Plzeňské kotliny, která se stala východiskem kolonizace ve II. ale hlavně ve III. stupni kultury lineární keramikou. Kromě přelidnění ve výchozí oblasti byl podnětem pro osídlení, této pro neolitické zemědělství méně vhodné oblasti, zdroj surovin štípané industrie ze sousedního Bavorska. To potvrzují i výsledky surovinového určení, kde 32% tvoří bavorský pruhovaný rohovec a obecně rohovec dalších 40%. Území Domažlicka hodnotí jako průchozí oblast na spojnici Plzeňska a bavorského Podunají. Teoreticky se na závěr zabývá i otázkou, co mohlo být protiváhou výměnného obchodu za získanou surovinu štípané industrie.

Vyslovené závěry v předložené bakalářské práci Jany Randové vidím jako přínos pro poznání neolitické kolonizace a osídlení jihozápadních Čech, a proto ji plně doporučuji k obhajobě.

V Plzni 14.6. 2010

Mgr. Milan Metlička